

ประชาคมอาเซียนกับวิชาชีพบัญชี

สำนักงานค้าบริการและการลงทุน
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

13 ตุลาคม 2557

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

หัวข้อที่จะนำเสนอ

- 1 ความคืบหน้าการเจรจาการค้า
- 2 ความก้าวหน้าของ MRA วิชาชีพอื่นๆ
- 3 การเตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีของ
ประเทศอื่นๆ

1

ความคืบหน้าการเจรจาการค้า

FTA ที่เจรจาใกล้สรุปผล

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
ไทย-อินเดีย	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <p>- ทั้งสองฝ่ายใกล้จะสามารถสรุปผลการค้าบริการและการลงทุน แต่การเจรจาหยุดลงชั่วคราวในช่วงการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ของอินเดีย</p>
ไทย-เปรู	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <p>- ทั้งสองฝ่ายได้สรุปผลทั้งด้านข้อบทและการเปิดตลาดการค้าบริการ ซึ่งได้มีการบรรลุผลการทบทวนด้วยคำทางกฎหมายแล้ว โดยมีเป้าหมายที่จะลงนามความตกลงในช่วงการประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเปคเดือนพฤศจิกายน 2557 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน</p> <p>- ในด้านการลงทุนจะมีการเจรจาภายใน 2 ปี นับจากความตกลงมีผลบังคับใช้</p>

FTA ที่อยู่ระหว่างการเจรจา

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
RCEP	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u> อยู่ระหว่างการหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในเรื่ององค์ประกอบหลัก (Core elements) ภายใต้บทการค้าบริการและการลงทุน รวมทั้งพิจารณาแนวทางการเจรจา (Approach & Modality) ของบทการค้าบริการและการลงทุน</p>
ไทย-อียู	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u> อยู่ระหว่างการหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในการจัดทำบทการค้าบริการ การลงทุน และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์</p>

การเตรียมการเปิดเจรจา FTA ฉบับใหม่

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
ไทย-แคนาดา	<u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u> อยู่ในขั้นตอนเตรียมจัดทำกรอบการ เจรจา FTA ไทย-แคนาดา เพื่อเสนอ คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาชุดใหม่ต่อไป
อาเซียน- ฮ่องกง	<u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u> คาดว่าจะเริ่มการเจรจาอย่างเป็นทางการ ประมาณเดือนพฤศจิกายน 2557

FTA ที่ดำเนินการแล้ว

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
AEC	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ไทยได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาและได้ลงนามพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีด้านบริการชุดที่ 9 แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อให้พิธีสารฯ มีผลใช้บังคับ - อาเซียนยังอยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำความตกลงด้านการค้าบริการ (ASEAN Trade in Services Agreement: ATISA) - อาเซียนได้ลงนามพิธีสารเพื่อปรับปรุง/แก้ไขข้อผูกพันด้านการลงทุนแล้ว เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2557

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
อาเซียน-อินเดีย	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <p>- อาเซียนและอินเดียสามารถสรุปผลการเจรจาความตกลงด้านการค้าบริการและด้านการลงทุนได้แล้ว</p> <p>- ไทยได้รับความเห็นชอบจากสภาและได้ลงนามในความตกลงฯ แล้ว ทั้งนี้ อินเดียได้ลงนามในความตกลงฯ ดังกล่าว ในเดือนกันยายน 2557</p>

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
อาเซียน-จีน	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ความตกลงด้านการค้าบริการอาเซียน-จีนพร้อมข้อผูกพันการเปิดตลาดชุดที่ 1 และ 2 มีผลใช้บังคับแล้ว - ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน-จีน มีผลใช้บังคับแล้ว แต่ยังไม่ครอบคลุมการเปิดเสรีการลงทุน - จีนเสนอแนวคิดที่จะยกระดับความตกลง โดยไทยทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานของอาเซียนกับจีน - ได้มีการประชุมคณะกรรมการร่วมกำกับการดำเนินงานภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน (ACFTA-JC) ครั้งที่ 6 ไป แล้ว เมื่อวันที่ 22-24 กันยายน 2557

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
อาเซียน-ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <p>- ความตกลงด้านการค้าบริการอาเซียน-ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ภาคิตกลงที่จะเจรจาประเด็นคงค้าง อาทิ MFN, Non Mode3 และ Modification of Commitment ในช่วงการทบทวนทั่วไป (General Review) ในปี 2559</p> <p>- ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน-ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเจรจาประเด็นคงค้าง ทั้ง 3 เรื่อง คือ (1) Non-mode 3 (2) การแก้ไขตารางข้อสงวน และ (3) ตารางข้อสงวน โดยมีการจัดทำเอกสาร Understanding on the Implementation of the Work Programme under Article 16 of Chapter 11 on Investment เพื่อเป็นการวางกรอบระยะเวลาการดำเนินการสำหรับประเด็นที่คงค้าง ทั้งนี้ ได้ขยายระยะเวลาในการดำเนินการสำหรับประเด็นคงค้างดังกล่าวออกไปอีก 2 ปี (สิ้นสุดปี 2559)</p>

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
อาเซียน-เกาหลีใต้	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ความตกลงการค้าบริการอาเซียน-เกาหลี มีผลใช้บังคับแล้ว - ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน-เกาหลี อยู่ระหว่างการเจรจาประเด็นคงค้าง เช่น MFN, Prohibition of Performance Requirements (TRIMs Plus) และแก้ไขรายการข้อสงวนภายใต้ ข้อบทที่ 27 Work Program - การประชุมครั้งต่อไปจะมีขึ้นกลางเดือน พฤศจิกายน 2557 ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
อาเซียน-ญี่ปุ่น	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <p>- ได้จัดทำข้อบทรบริการใกล้เสร็จสมบูรณ์แล้ว แต่ยังมีข้อประเด็นค้างเรื่องการจัดทำ Transparency List และการเจรจาเปิดตลาดการค้าบริการ ส่วนการลงทุนยังอยู่ระหว่างการเจรจาข้อบทร</p> <p>- โดยในชั้นนี้มีเป้าหมายการดำเนินกระบวนการที่เกี่ยวข้องให้เสร็จสิ้นและลงนามในการประชุม ASEAN-Japan Summit ในเดือนพฤศจิกายน 2557</p>
ไทย-ออสเตรเลีย	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <p>อยู่ระหว่างการทบทวนความตกลงฯ รวมทั้งการพิจารณาเปิดตลาดการค้าบริการเพิ่มเติม</p>

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
ไทย-ญี่ปุ่น	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u></p> <p>- ในปี 2556 ไทยเสนอเป็นเจ้าภาพจัดประชุม คณะกรรมการภายใต้ JTEPA คณะอนุกรรมการด้านการลงทุน การค้าบริการ แต่ญี่ปุ่นมีปัญหาด้านบุคลากรที่จะเจรจาในกรอบอื่นๆ รวมทั้ง JTEPA เนื่องจากอยู่ระหว่างการเจรจา FTA กับหลายประเทศรวมทั้ง TPP</p> <p>- ล่าสุด ไทยแจ้งว่ายินดีเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JTEPA โดยเห็นควรมีการประชุม JC (ระดับปลัด) เพื่อทบทวนความคืบหน้าการดำเนินการภายใต้คณะทำงานกลุ่มย่อยต่างๆ ตลอดจนให้แนวทางดำเนินการต่อคณะทำงานกลุ่มย่อย (ระดับเจ้าหน้าที่)</p>

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
ไทย-นิวซีแลนด์	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u> อยู่ระหว่างการทบทวนความตกลงฯ ในส่วนการค้าบริการยังไม่มีการจัดทำข้อบทและข้อผูกพันเปิดตลาด</p>
ไทย-ชิลี	<p><u>การเจรจาการค้าบริการและการลงทุน</u> - ทั้งสองฝ่ายได้สรุปผลทั้งด้านข้อบทและการเปิดตลาดการค้าบริการ โดยไทยและชิลีลงนามความตกลงเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ ชิลีอยู่ระหว่างการนำเสนอความตกลงฯ ต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามกฎหมายภายในของชิลี - ในด้านการลงทุนจะมีการเจรจาภายใน 2 ปี นับจากความตกลงมีผลบังคับใช้</p>

กรอบอื่นๆ

ความตกลง	สถานะปัจจุบัน
WTO	<p><u>การเจรจาด้านการค้าบริการ</u></p> <p>- ภาครืออยู่ระหว่างการเจรจาอบโตฮาในประเด็นคางค่าง เช่น Domestic Regulations, GATS Rules รวมทั้งการพิจารณาเพื่อให้สิทธิพิเศษด้านการค้าบริการแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (LDC services waivers)</p>

2

ความก้าวหน้าของ MRA วิชาชีพอื่นๆ

การดำเนินการ MRA สามารถแบ่งเป็น 4 กลุ่ม
ตามสถานะการดำเนินการและความคืบหน้า ดังนี้

วิศวกรรมและสถาปัตยกรรม

สุขภาพ (การแพทย์ ทันตกรรม และการพยาบาล)

บัญชี

การสำรวจ

MRA วิชาชีพด้านวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม

คืบหน้าที่สุด

ลักษณะของวิชาชีพมี
มาตรฐานเป็นสากล
ทำให้การยอมรับ
คุณสมบัติตามที่
อาเซียนตกลงกันได้
สามารถดำเนินการ
ในทางปฏิบัติได้จริง
โดย

- อาเซียนสามารถยอมรับคุณสมบัติทั้ง
ด้านวุฒิการศึกษาและประสบการณ์
ตามที่ประเทศต้นทางให้การรับรองได้
จริง และ
- มีการขึ้นทะเบียนวิศวกรอาเซียนและ
สถาปนิกอาเซียนเรียบร้อยแล้ว

MRA วิชาชีพด้านวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม (ต่อ)

- ปัจจุบันยังไม่มีวิศวกรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับอาเซียนคนใดที่ยื่นความจำนงเพื่อสมัครเข้าไปทำงานในประเทศอาเซียนได้เลย ประกอบกับ
- แต่ละประเทศออกกฎระเบียบเพื่อรองรับการเข้ามาทำงานของวิศวกรอาเซียนและสถาปนิกอาเซียนยังไม่แล้วเสร็จ

MRA วิชาชีพด้านสุขภาพ

ยังไม่คืบหน้ามากนัก
ในทางปฏิบัติ

แม้จะมีการกำหนด
หลักเกณฑ์คุณสมบัติและ
ประสบการณ์ขั้นต่ำ
ร่วมกันแล้ว เนื่องจาก
ในทางปฏิบัติยังไม่มีการ
ยอมรับหลักสูตรระหว่าง
อาเซียนด้วยกันเอง โดย

- ผู้ที่มีสิทธิสมัครเพื่อขอรับ
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต้องเป็น
ผู้จบการศึกษาจากสถาบันที่สภา
วิชาชีพต้นทางและปลายทางยอมรับ
เท่านั้น และผ่านการทดสอบของ
หน่วยงานที่กำกับดูแลของประเทศ
ปลายทาง

MRA วิชาชีพด้านบัญชี (ต่อ)

เดิมเป็นเพียงกรอบ MRA ที่กำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา MRA ด้านบัญชีในอนาคตของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นการเจรจาสองฝ่ายหรือหลายฝ่าย โดยวางหลักเกณฑ์พื้นฐานสำหรับการยอมรับ ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์เรื่อง การศึกษา การสอบ ประสพการณ์ กระบวนการให้การยอมรับ ระบบข้อมูลเอกสาร ระเบียบวินัยและหลักจริยธรรม มาตรฐานและแนวปฏิบัติสากล

MRA วิชาชีพด้านบัญชี (ต่อ)

อาเซียนเริ่มการเจรจา MRA เมื่อปี พ.ศ. 2555
และลงนามแล้วเมื่อเดือนสิงหาคม 2557 ในช่วง
การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 46
ณ กรุงเนปิดอร์ ประเทศเมียนมาร์
ปัจจุบัน ประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศเดียวที่ยัง
ไม่ได้ลงนาม ทำให้ MRA ยังไม่มีผลใช้บังคับ

MRA วิชาชีพด้านบัญชี (ต่อ)

การจัดทำ MRA ครอบคลุมเฉพาะการยอมรับคุณสมบัติที่เกี่ยวกับการให้บริการด้านบัญชี ภายใต้ CPC 862 ได้แก่ Accounting and auditing services และ Book-keeping services (ยกเว้น tax returns) โดยไม่รวมถึงการลงนามในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและบริการด้านบัญชีอื่นๆ ที่ต้องมีใบอนุญาต

MRA วิชาชีพด้านบัญชี

แนวทางการขึ้น
ทะเบียนเป็นนักบัญชี
วิชาชีพอาเซียน
(ASEAN Chartered
Professional
Accountant: ACPA)

- ต้องเป็นนักบัญชีที่ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (Professional Accountant: PA) จากประเทศต้นทาง และ
- มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุใน MRA

MRA วิชาชีพด้านบัญชี

การจะเข้าไป
ประกอบวิชาชีพใน
ประเทศปลายทาง
ของ ACPA

- ต้องสมัครขอขึ้นทะเบียนเป็นนักบัญชีวิชาชีพต่างด้าวจดทะเบียน (Registered Foreign Professional Accountant: RFPA) กับหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศปลายทาง และผ่านกระบวนการขึ้นทะเบียนเป็น RFPA ตามที่ประเทศปลายทางกำหนด
- ต้องเป็นการทำงานร่วมกับนักบัญชีท้องถิ่นและปฏิบัติตามกฎหมายภายในของประเทศที่จะเข้าไปประกอบวิชาชีพทุกประการ ซึ่งรวมถึงกระบวนการตรวจคนเข้าเมืองและการขออนุญาตทำงานด้วย (หากมี)

MRA วิชาชีพด้านการสำรวจ

เป็นเพียงกรอบ
ข้อตกลง
โดยสาระสำคัญที่ระบุ
ในกรอบ MRA
เหมือนกับกรอบ
MRA วิชาชีพบัญชี

- มีการกำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจา MRA ด้านการสำรวจในอนาคตของอาเซียน
- MRA ที่จะจัดทำขึ้นในอนาคตจะต้องไม่ลดทอนสิทธิ อำนาจ หน้าที่ของสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศในการกำกับดูแลและออกกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายภายใน แต่ต้องไม่สร้างอุปสรรคที่เกินจำเป็น และการออกใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียนของนักสำรวจอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศ

MRA วิชาชีพด้านการสำรวจ (ต่อ)

ปัจจุบัน ได้มีการผลักดันให้มีการเจรจาจัดทำ MRA สาขาการสำรวจฉบับเต็ม ที่มีรายละเอียดครบถ้วนเช่นเดียวกันกับ MRA วิชาชีพบัญชี แต่จากการหารือที่ผ่านมาของที่ประชุมผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจพบว่าระบบการกำกับดูแลและการศึกษาในสาขาวิชาด้านการสำรวจของอาเซียนยังไม่สอดคล้องกัน ทำให้ยังไม่สามารถหารือรายละเอียดของคุณสมบัติที่จะยอมรับร่วมกันได้

MRA วิชาชีพด้านการสำรวจ (ต่อ)

ที่ประชุมได้ตกลงแนวทางการพัฒนาแผนการดำเนินงานโดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

- 1) ศึกษารวบรวมกฎระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตและการขึ้นทะเบียนวิชาชีพด้านการสำรวจ
- 2) แบ่งประเทศสมาชิกออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระบบหรือโครงสร้างการกำกับดูแลวิชาชีพเพื่อหารือร่วมกันว่ามีกฎระเบียบใดที่เหมือนหรือแตกต่างกัน
- 3) พิจารณาประเด็นกฎระเบียบที่มีปรากฏในทุกกลุ่มเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการเจรจาจัดทำรายละเอียด MRA ในระดับสองฝ่ายหรือระดับอาเซียนต่อไป

MRA วิชาชีพด้านการสำรวจ (ต่อ)

สถานะการดำเนินงานในปัจจุบัน
ยังอยู่ระหว่างการศึกษารวบรวม
แลกเปลี่ยนข้อมูลกฐาระเบียบ
ระหว่างกันอยู่

3

การเตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชี

การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

อบรมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง

พัฒนาความสามารถเฉพาะบุคคลด้านภาษาต่างประเทศ

ติดตามข่าวสารการเจรจาเปิดเสรี ในเวทีต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

ทิศทางด้านวิชาชีพบัญชีใน ASEAN

- หลักเกณฑ์การยอมรับ นักบัญชีอาชีพ(Practicing Professional Accountant :PPA)
 - การศึกษา ต้องเป็นที่ยอมรับในอีกประเทศ โดยต้องได้รับการศึกษาตามเงื่อนไขของประเทศแหล่งกำเนิด
 - ต้องอำนวยความสะดวกให้ใบอนุญาตนักบัญชีประเทศอื่น
 - ประเทศสมาชิกจำเป็นต้องมีข้อกำหนดในการยอมรับหลักเกณฑ์การแสดงความสามารถ
 - ประสพการณ์ PPA ต้องมีประสพการณ์ครบถ้วนตามประเทศผู้รับ
- ประเทศสมาชิกควรนำมาตรฐานและแนวทางของสภาวิชาชีพนานาชาติ (IFAC) มาใช้

สิ่งที่กระทบต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี???

- การกำหนด ข้อตกลงยอมรับร่วม (Mutual recognition Arrangement :MRA)
- กฎเกณฑ์การประกอบวิชาชีพการบัญชีแต่ละประเทศ
- มาตรฐานการบัญชีและแนวปฏิบัติทางการบัญชีของแต่ละประเทศในอนาคต

ขอบคุณ

Call Center : 0-2507-7555
www.dtn.go.th